

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani
na dom dostavljen: K 24—
celo leto naprej 12—
pol leta 6—
četrt leta 2—
za mesec 1—
v upravnistvu prejeman: K 22—
celo leto naprej 11—
pol leta 5-50
četrt leta 2-50
za mesec 1-90
Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vseh dan sveder izvzemati modelje in presliko.
Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zabvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. d., to je administrativne stvari.
Posebna številka velja 10 vinarjev.
Na plačana naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odne.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:
za Avstro-Ogrsko: K 25—
celo leto skupaj naprej 13—
pol leta 6-50
četrt leta 2-30
za Nemčijo: K 30—
celo leto naprej 15—
za Ameriko in vse druge dežele: K 35—
celo leto naprej 15—
Vprašanjem glede inseratov se naj priključi za odgovor dopisnica ali znakica.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Požar na celi črti.

Angleška je napovedala Nemčiji vojno. — Vojno stanje med Francijo in Nemčijo. — Angleški parlament. — Nemški parlament. — Boji.

Francija - Italija - Angleška.

Avstrijsko - srbski in nemško-ruski vojni se je včeraj pridružila tudi nemško - francoska. Oficijsko nemško poročilo konstatira, da je Francija s prekoračenjem nemške meje vzpostavila med seboj in Nemčijo vojno stanje. Vsled tega je dobil nemški veleposlanik v Parizu ukaz, da zahteva svoje akreditivne liste in odpotuje. Nemška izjava označuje torej Francijo kot napadalno.

Treba počakati, ali bo ta konstatacija imela kake posledice z ozirom na nastop Italije. Naša južna zaveznica je včeraj sicer odredila delno mobilizacijo, toda istočasno je znova poudarila svojo nevtralnost. Nejasno je še, ali se ta nevtralnost nanaša tudi na francosko-nemško vojno. Dunajski merodajni krogi smatrajo, da bo Italija storila vse, da se odtegne zaenkrat vsaki udeležbi pri evropskih konfliktih. Italija se izgovarja na razne težkoče, ter se zlasti poziva na prekerko situacijo, ki bi mogla za njo nastopiti z ozirom na libijsko posest in njeno tamkaj zaposleno okupacijsko armado.

Anglija je še vedno velika uganaka. Včeraj se je vršil angleški ministrski svet, v katerem so padle važne odločitve. Ali se je vršila tudi seja zbornice in ali je min. predsednik Asquith podal že kake definitivne izjave — o tem do snočnih večerov ur še ni prispelo nikako obvestilo. Dosedaj nepotrjena poročila pravijo, da je Anglija pripravljena varovati nevtralnost, ako se Nemčija zaveže, da bo respektirala integriteto Belgije. V nemških krogih se označuje ta pogoj kot nesprejemljiv, dokler ne prevzame iste obveze tudi Francija. Na drugi strani se zatrjuje, da se bo Anglija tem lažje in rajše proglasila

za nevtralnost, ker bo na ta način vzpostavila nekako paralelnost s trozvezo, v kateri se zopet Italija drži rezervirano. Vse to so zaenkrat kombinacije. Mogoče je tudi, da Anglija zaenkrat sploh ne zavzame definitivnega stališča, temveč da hoče čakati kako da se bodo stvari razvile.

Mi še nismo prurušili diplomatskih stikov niti z Rusijo, niti s Francijo. Vojno stanje med Avstrijo in med tema dvema državama torej še ni nastopilo.

Balkan.

Posebno pozornost vzbujajo v sedanji situaciji dogodki na Balkanu. Srbija je v svojem boju proti nam dosedaj osamljena in pokazalo se je, da balkanske državne pogodbe ne vsebujejo nikakih določb, ki bi računale z možnostjo avstrijsko-srbske vojne. Najbolje se to razvidi iz dejstva, da je najožja zaveznica Srbije — Grška — proglasila glede na avstrijsko-srbsko vojno popolno nevtralnost. Tudi Črna gora se dosedaj drži še v skrajni rezerviranosti ter ni podvzela proti nam še niti enega sovražnega koraka. Med Romunijo, Srbijo in Grško obstoja pogodba, katere cilj je vzajemna obramba tkzv. bukareškega ravnotežja — torej one teritorialne razdelitve na Balkanu, ki jo je ustvarila mirovna konferenca v Bukarešti lanskega leta.

V sedanji konflagraciji zadobivajo pojmi internacionalnega prava jako relativni pomen. Zapisana beseda se povsodi umika ozirom na vitalne interese vsake posamezne države. Tudi bukareško ravnotežje je tvorilo maksimo balkanskih držav le tako dolgo, dokler se je dalo uvrstiti v ostale evropske politične sisteme. Vsakemu posameznemu

garantu bukareškega miru se sedaj stavlja vprašanje: ali je to še mogoče? Zanikalni odgovor mora razgnati bukareško konvencijo in povzročiti, da se udeležniki te konvencije na novo orijentirajo. Iz Bukarešte se danes oficijelno poroča, da je ministrski svet sklenil mobilizirati armado in sicer v obrambo nevtralnosti. Ako je vest, da je Rusija še pred par dnevi vprašala v Bukarešti, na katero stran se namerava Romunija postaviti, resnična, in ako je včerajšnji sklep ministrskega sveta odgovor na rusko vprašanje, potem smemo ta odgovor tolmačiti nam v prid, ali z drugimi besedami: Romunija se s svojo politiko nagiba bolj na našo, kakor rusko stran. Proglašenje nevtralnosti seveda še ni definitivna odločitev.

Poročila iz Sofije pravijo, da tudi tam še ni padla dosedaj nikaka odločitev. Značilno za nezanesljivost Bolgarije pa je dejstvo, da rusofilska stranka prav močno agitira v zmislu svojega programa.

Grški ministrski svet se zaenkrat posvetuje predvsem o odredbah, ki naj zagotovijo državi nemoteno gospodarsko ravnotežje. Grška mornarica je mobilizirana še izza časa zadnje grško-turške napetosti.

Turčija je odredila splošno mobilizacijo. Ta korak je predvsem v zvezi z eventualnostjo, da bi se mogli Rusi polastiti Carigrada. Turške čete bodo imele pač predvsem nalogo, da zastražijo rusko-turške meje v Aziji, oziroma se ob teh mejah zberejo k eventualnemu ofenzivnemu nastopu. Turčija dosedaj še ni podala nikake obveze izjave nevtralnosti.

Anglija napovedala Nemčiji vojno.

Berolin, 5. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poro-

ča: Včeraj kratko po 7. uri zvečer je prišel angleški veleposlanik sir Edward Goschen v zunanji urad in je napovedal Nemčiji vojno ter obenem zahteval svoje listine.

Prekinjenje diplomatskih stikov med Nemčijo in Francijo.

Berolin, 4. avgusta. (Kor. urad.) Nemška vlada je izročila potne listine francoskemu veleposlaniku Cambonu.

Odpotovanje nemškega poslanika iz Pariza.

Pariz, 4. avgusta ob 2. jutraj preko Rima. (Kor. urad.) Nemški veleposlanik baron Schoen je z osebo nemške in bavarske misije snoči ob 10. uri zapustil Pariz.

Angleški parlament.

London, 4. avgusta. (Kor. urad.) V včerajšnji seji parlamenta je podal državni tajnik Grey izjavo, v kateri je uvodoma rekel: Zdej je popolnoma jasno, da ne more biti več ohranjen mir Evrope. Pozval je nato zbornico, razmotriti vprašanje kaitve miru s stališča britskih interesov in časti ter obveznosti Velike Britanije in pa brez vsake strasti. Če bi se dokumenti objavili, tedaj bi se pokazalo, kako odkrito je Anglija stremila za tem, ohraniti mir.

Glede obveznosti Anglije, je rekel državni tajnik sir Edward Grey, nismo do včeraj obetali nič več nego diplomatsko podporo. Nato je Grey nadaljeval: Za časa alžeciranske konference je bil vprašan, ali bi Anglija dala oboroženo pomoč. Tedaj

je rekel, da ne more nobeni tuji vele-vlasti obljubiti ničesar, česar bi javno mnenje ne podpiralo iz polnega srca. Ni dal nikakršnih obljub, izjavil pa je francoskemu kakor tudi nemškemu poslaniku, da bi stopilo, če bi se Franciji usilila vojna, javno mnenje na stran Francije. Sprejel je francoski predlog, da se snidejo vojaški in mornariški strokovnjaki Anglije in Francije. To je zara in tega storil, ker bi sicer Anglija ne mogla v slučaju, če bi naenkrat nastopila kriza, dovoliti Franciji pomoč, če bi jo hotela dovoliti. Vendar pa je dal k tem posvetovanjem svoje pooblastilo pod izrecnim predpogojem, da nič, kar se godi med vojaškimi in mornariškimi strokovnjaki, ne veže nobene izmed obeh vlad ali omejuje v svobodi odločevanja. Med maroško krizo v letu 1911 se je njegova politika gibal v popolnoma enaki smeri. Leta 1912 je bilo sklenjeno, da naj ima Anglija določeno obvestilo o tem, da ona posvetovanja ne vežejo svobode vlade. Grey je prebral pismo, ki ga je poslal 22. decembra 1912 francoskemu poslaniku, ki je vsebovalo ravnokar povedano, kakor tudi njegovo (Greyovo) privolitev, da se bodo, če bi imela ena obeh držav ali ena obeh vlad resne vzroke, pričakovati provokacij napad od ene izmed treh velevlad, posvetovali o tem, ali naj obe vladi skupno postopate, da preprečite ta napad. To, je rekel Grey, je bilo naše izhodišče. Ta izjava stvarja jasnost o obveznostih Anglije. Sedanja kriza ni nastala vsled vprašanja, ki se je prvotno tikalo Francije. Nobena vlada, nobena dežela ni manj želela vmešavati se v spor med Avstro-Ogrsko in Srbijo kakor Francija, ki je bila po svoji časti vsled svojih obveznosti zapletena vanj. Mi smo živeli v dolgoletnem prijateljstvu s Francijo in kako daleč involvira to

LISTEK.

Za bolezen so toplice, za ljubezen jih pa ni!

Slike iz topliškega življenja.

Spisal B. P.
(Dalje.)

»Na dan ž njo!« zakričali smo enodušno in junaško.
»Tako smo veseli kot angeljci v nebesih,« govoril je Lohak. »Veseli smo, ker je poštena naša družba, ker ni med nami hinavcev in zavratnikov in zarotnikov, ker smo pošteni Kranjci. Jaz sem samega sebe tako vesel, da bi se kar objel in poljubil. Ker upam in pričakujem, da ste tudi vi vsi tako veseli volje kot jaz — berem vam to na obrazih in očeh — zato predlagam, da se vsi pobratimo ter da se v znamenju tega novega pobratimstva objamemo medsebojno in poljubimo!«

»Dobro govoril!« pritrdil je Kocina.

»Izvestno!« zavpil je Zutka.
»Imenitno!« zakričal sem jaz.
»Prekrasno!« pokimal je Cebin.
»Izborna!« pristavil je Zal-znik.

Dami nista dali duška svojemu čutu v tako kratkih decidiranih izjavah, ampak sta v obširnejšem govoru izpovedali svoje mnenje, ki se je krilo z našim.

Potem smo se poljubovali vsak z vsakim. Lohak je silno cmakal, ko je bil na vrsti, in nas obimal, da je bil že tečen. Cebin je spet svetil z vžigalicami in si pri tem skoraj prste ožgal, zlasti ko je Cebinka delila poljube. Zal-znik se je pa držal brezizrazno kot svečopisemska devica, naslikana v življenju svetnikov. Mižal je in gotovo trpel srčne muke. Tudi meni ni bilo posebno pri srcu, ko sva se poljubila s pijanim Kocino in Lohakom.

»Bratje in sestre!« vpil je Lohak, ko smo slovesno dokončali ta čin rodoljubja, »zdaj pa pozor! — Nastop v čveterostop! — Pozor! — Stopoma stopaj! — Kratek korak! — Četa stoj! — Dobro! — Zdej bom eno zapeli. Peti mora vsak, če ne drugega, naj pa basira, kolikor mogoče nizko. — Torej! — Pohod! — Stopoma stopaj! — Ena dve, ena dva — seno slama, seno slama, seno slama! — Dobro! — Torej pozor! — Jaz bom pel naprej, drugi pa za menoj! — Dolgi korak!«

Priznati se mora, da bi bil Lohak res vreden za kaj več, kot je. Naravnost talent je v dresiranju! Posebno če bi bil še trezen!

In Lohak je zapel:

Gor na gori kajžca stala,
ti ti ti,
kajžca stala,
ta ta ta,
kajžca stala,
ta.

Gor v kajžci majka stara,
ti ti ti,
majka stara,
ta ta ta,
majka stara,
ta.

Ona ima hčerko mlado,
ti ti ti,
hčerko mlado,
ta ta ta,
hčerko mlado,
ta.

K njej je hodil mladi mlinar,
ti ti ti,
mladi mlinar,
ta ta ta,
mladi mlinar,
ta.

Lohak je prišel v element, in ko je končal prvo pesem, je pogumno zapel drugo, ki je šla bolj v korak:

Jaz sem muzikant
in nosim beli gvant
Vsi smo odplci:

Mi smo muzikantje
in nos'mo bele gvante.

fidla, fidla, fidla, fidla,
fidla, fidla, fidla, fidla,
fidla, fidla, fidla, fidla,
fidla, fidla, fidla, fidla,

»Svirali« smo na to na trompeto, ki je dajala glas, tra-ra, tra-ra, na bombardon, ki je odmeval v bom bar bom bar bom bom bom bar bom. Končno smo udarili na boben. Refren se je glasil tu samo »bum«, ki ga je Lohak s tako spretnostjo izzval istočasno iz nas vseh, kot bi ustrelil iz topa. Da on ni zaostal v splošnem zavpitju, ne bom poudarjal.

Lohaku smo izrekli splošno priznanje, da je njegova glava in kar je v njej, nekaj vredno. Še celo kisli Zal-znik se je nekaj oživil iz svoje otožnosti, da je izpregovoril par človeško prijaznih besedi.

Tedaj se je oglašil Zutka ter zapel z mogočnim glasom, da se je raz-

legalo daleč na okrog:
Moj fantič je na Trolsko vandro,
oh, zdaj pa tam bolan leži.
Zdej pošle mi nazaj pošilja,
naj mu jaz zdravila dam.

Tirolka ti je pušlec dala,
naj ti še zdravila da!
Za bolezen so zdravila
za ljubezen jih pa ni.

Za bolezen so toplice,
za ljubezen jih pa ni.

Ta pesem nam je bila posebno všeč, zlasti zaradi konca in napletali smo jo toliko časa, da smo dospeli do Jelovine.

Bili smo že vsi hripavi in nismo imeli več čistih glasov, zato je bilo naše petje vse prej kot pošteno krščansko. Bilo je že divje vpitje in nič čudnega ni, da smo spravili pol Jelovine pokonci.

Nismo dospeli še do prve hiše, ko nam je pridrvel nasproti občinski policaj Kavka. Britko sabljo je potegnil iz nožnice, kapo si je pomaknil nazaj, brke so mu pa divje strlele kot ščetine.

»V imenu postave!« kričal je in vihtel sabljo pred nami, »mir! mir! mir! Ne derite se kot čredniki na paši, sicer pridete v konflikt z oblast-nijo!«

Sablja je zažvižgala po zraku v znak moči in veljavnosti Kavke.

Zutka je pristopil k varuhu javnega miru in mu dal piti iz praznega litra. Kavka je hlastno nagnil steklenico na usta, ko mu je pa prišlo le par kapelj v suho grlo, treščil je ogorčen posodo od sebe, da se je razbila ob bližnjem kamnu na drobne kosce.

(Dalje prihodnjik.)

prijateljske obveznosti, o tem naj vpraša vsakdo svoje lastno srce in svoja lastna čustva ter premeni mero obveznosti.

Grey je nato nadaljeval, njegovo osebnost nazirajo je sledeče: Francoska mornarica je v Sredozemskem morju, severna obal Francije ni zavarovana. Če bi prišla tuja, s Francijo se bojujoča mornarica ter napadla njeno nebranjeno obal, tedaj bi Anglija ne mogla tega mirno gledati. Po njegovem občutku je Francija upravičena, vedeti takoj, če more v slučaju napada na svojo nezavarovano obal računati na pomoč Anglije.

Nato je izjavil Grey, da je dal snoči francoskemu poslaniku zagotovilo, da bo, če se prikaže nemška mornarica v Kanalu ali v Severnem morju, da napade francosko mornarico ob francoski obali, britska mornarica napravila vsak korak, ki je v njeni moči. (Zivahno pritrdjevanje.)

To izjavo mora parlament odobriti. Ta izjava ni napoved vojne. Izvedel je, da bi bila nemška vlada, če se Anglija zaveže k nevtralnosti, pripravljena, pritrditi, da bi nemška mornarica ne napadla severne obale Francije. To bi bil pa mnogo preozek temelj za obveznosti od angleške strani. (Pritrdjevanje.)

Državni tajnik se je nato bavil z vprašanjem belgijske nevtralitete. Najprej je rekapituliral zgodovino belgijske nevtralitete. Britski interesi so v tem vprašanju ravnotako veliki kakor l. 1870. Angleška ne more smatrati svojih obveznosti za manj resne nego Gladstone l. 1870. Ko se je mobilizacija začela, je brzojavil francoski in nemški vladi, ali bosta respektirali belgijsko nevtraliteto. Francija je odgovorila, da je k temu pripravljena, če kaka druga velevalost ne bo kršila te nevtralitete. Nemški državni tajnik je odgovoril, da ne more dati odgovora, dokler se ni posvetoval z državnim kancelarjem in cesarjem. Dal pa je razumeti, da dvomi, je-li bo mogoče, dati odgovor, ker bi odgovor razkril nemške načrte. Grey je nato sporel, da je bila Anglija v preteklem tednu sondirana, ali bi bila Anglija pomirjena, če bi bila integriteta Belgije zopet ponovljena. Odgovoril je, da Anglija ne more zabarantati svojih interesov in obveznosti.

Državni tajnik Grey je nato predložil brzojavko kralja Belgijcev na kralja Jurija, ki vsebuje nujen apel za intervencijo Anglije v varstvo neodvisnosti Belgije. Ta intervencija, pravi Grey, se je izvršila pretekli teden. Če bi bila uničena neodvisnost Belgije, tedaj je uničena tudi ona Holandske. Parlament naj uvažuje, kateri britski interesi bi bili v nevarnosti. Če bi hoteli v taki krizi bežati, kar se tiče naših obveznosti, naše časti in naših interesov z ozirom na Belgijo, potem dvomim, ali bi to imelo večjo vrednost, pa naj končno razpolagamo s kakršnimikoli materialnimi močmi, v primeri z ugledom, ki bi ga izgubili. Ne verjamem, da bi mogla kaka velesila, in naj se udeležijo vojne ali ne, koncem vojne razširiti svojo moč. Če se udeležimo vojne s svojim mogočnim vojnimi brodom, ki more braniti našo trgovino, našo obal in naše interese, bomo imeli vsi manj trpeti, kakor če ostanemo nevtralni. Bojim se, da nam bo v tej vojni strašno trpeti, če se je udeležimo ali ne. Naš izvoz bo prenehal. Koncem vojne gotovo ne bomo, pa če se je tudi ne udeležimo, v materialnem položaju, da bi svojo moč odločilno uporabili, da storimo nestorjeno, kar se more zgoditi tekom vojne, namreč združitve cele zapadne Evrope pod eno samo silo proti nam, če bi bila to posledica vojne. Državni tajnik Grey je končal z besedami: Doslej nisem prevzel nobene obveznosti glede odposlanja kake ekspedicije zunaj naše dežele. Mi smo mobilizirali mornarico. Armado nameravamo mobilizirati. Pripravljene moramo biti. Mislim pa, da bo dežela, če si predstavlja, kaj je v nevarnosti, podpirala vlado z odločnostjo in vstrajnostjo.

Bonar Law in Reimond zagotavljata vlado svoje pomoči. Macdonald izjavlja, naj bi Anglija ostala nevtralna.

Nato se je parlament odgodil do sedme ure zvečer.

Ko se je seja zopet otvorila, je državni tajnik zopet poročal o odklonitvi predloga od strani Belgije.

Otvoritev nemškega parlamenta.

Berolin, 4. avgusta. (Kor. urad.) Danes ob 1. popoldne se je vršila svečanostna otvoritev nemškega državnega zbora v cesarskem dvorcu. Svečanosti so prisostvovali razen poslancev državni kancelar Bethmann-Hollweg, dvorni in državni dostojanstveniki, diplomatski zbor, med njimi tudi avstro-ogrski veleposlanik s svojim višjim uradni-

štvom. V dvorni loži je prisostvovala cesarica, soproga prestolonaslednika, cesarski principi in princezinje. Točno ob 1. je vstopil v dvorano cesar Viljem v sijajni vojni uniformi. Vsa zbornica ga je pozdravila z viharnimi klici »Hoch!« in »Hurra!« — Cesar je stopil pod baldahin, kjer mu je državni kancelar Bethmann-Hollweg izročil prestolno besedo.

Cesar je prestolno besedo čital glasno in s poudarkom. Takoj po prvih stavkih so zaorili navdušeni »Hoch!« — klici.

Ko je cesar omenil umor prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda, se mu je glas tresel vsled glnjenosti.

Besede, da je Rusija stopila na pot zvezni monarhiji, je izgovoril nekoliko hitreje. Ko pa je poudarjal zavezniško dolžnost nasproti Avstro-Ogrski, so poslanci viharno ploskali, ozračje pa so pretresali navdušeni klici.

Ko je cesar končal prestolno besedo, je poudarjal še to - le:

»Slišali ste, gospoda moja, kar sem govoril z balkona cesarskega dvorca. Ponavljam: Ne poznam nobene stranke več in v znak tega, da boste stali ob moji strani in mi sledili skozi drn in strn, v življenju in smrti, pozivam stranke, naj stopijo pred mene in mi to s prisego v roko obljubijo.«

Zaorili so zopet navdušeni klici, načelniki strank so stopili pred vladarja in mu v znak prisega podali roke.

Nato je kancelar Bethmann-Hollweg proglasil parlament za otvoren. Poslanci so zapeli himno »Heil dir im Siegeskranze«. Cesar je podal roko šefu gener. štaba in kancelarju, se priklonil pred poslanci in zapustil dvorano.

Nemški državni zbor.

Berolin, 5. avgusta. (Kor. urad.) Ob 5. uri 20 minut popoldne se je začela druga seja državnega zbora. Najprej je prišel na razpravo predlog, da se državna vlada pooblasti najeti pet milijard denarja za pokritje vojnih stroškov. Socijalni demokrat Haase je izjavil, da bodo socijalni demokratje glasovali za ta predlog. Predlog je bil nato sprejet, ravno tako cela vrsta drugih predlogov gospodarskega značaja. Končno je bil sprejet predlog, da se odgodi državni zbor do 24. novembra. Predsednik dr. Kämpf: dnevni red je rešen in naše delo je končano. Dovolili smo sredstva za vojno in ustvarili varnost za gospodarsko življenje med vojno. Naš blagoslov spremlja vso armado. Državni kancelar Bethmann-Hollweg: Temu zasedanju državnega zbora ne dajo pomen samo storjeni sklepi, nego duh, iz katerega so se porodili, duh nemškega edinstva, brezpogojnega medsebojnega zaupanja na življenje in na smrt. Naj nam bo usojeno kar koli, 4. avgust ostane eden največjih dni Nemčije. Predsednik dr. Kämpf: Po teh besedah nam ne preostane nič drugega, kakor vnovič poudariti, da je nemški narod edin in do zadnjega moža odločen ali zmagati ali umreti na bojnem polju za nemško čast in nemško edinstvo. — Ob burnem pritrdjevanju je bila nato seja zaključena.

Nemčija zahteva vojnega kredita pet milijard.

Berolin, 4. avgusta. (Kor. urad.) Nemškemu državnemu zboru bo predložen zakonski načrt o določitvi naknadnega kredita k državnem proračunu za leto 1914., ki pooblašča državnega kancelarja, da nakaže iz kredita za enkratno izredne izdatke vsoto 5 milijard.

Govor nemškega cesarja pred nemškim državnim zborom.

Berolin, 4. avgusta. (Kor. urad.) Nemški cesar je ob 1. popoldne v Beli dvorani cesarskega dvorca otvoril izredno zasedanje nemškega državnega zbora s sledečim prestolnim govorom:

Gospoda moja! V usodepolni uri sem zbral izvoljene zastopnike nemškega naroda okrog sebe. Skoraj pol stoletja nam je bilo dano vztrajati na poti miru. Poskusi, podtikati Nemčiji bojaželjno nagnjenje in stališče Nemčije utesniti, so stavili na potrpežljivost težke zahteve. V neomajni poštenosti je današnja vlada tudi po izzivanju videla v gospodarskem razvoju najvišji cilj in ves svet je pričal, kako neumorno se je trudila v urah pritiska in zmede zadnjih let v prvih vrstah, da ohrani veselešam in evropskim narodom grozote vojne. Največje nevarnosti, izzvane po dogodkih na Balkanu, so se zdele premagane. Kar naenkrat se je z umorom mojega prijatelja, avstrijskega prestolonaslednika nadvojvode Frana

Ferdinanda odpril prepad. Moj visoki zaveznik cesar Fran Josip je bil prisiljen poseči po orožju, da obrani svojo državo nevarnih spletih iz sosedne države. Pri zasledovanju svojih upravičenih interesov je stopila avstro-ogrski monarhiji ruska država v pot.

Na stran Avstro-Ogrske nas ne kliče samo zavezniška dolžnost, mi imamo obenem velikansko nalogo, varovati obe državi in tudi lastno državo pred napori sovražnih sil.

S težkim srcem sem moral mobilizirati svojo armado proti sosedu, s katerim se je moja armada borila skupno na tolikih bojiščih. Z resnično žalostjo vidim, kako se je zlomilo prijateljstvo, ki je je Nemčija tako zvesto varovala. Carska ruska vlada se je vzdala zahtevam nenasitnega nacionalizma in se je zavzela za državo, ki je zakrivila s podpiranjem zločinskih nakleпов nesrečo te vojne.

Da se je tudi Francoska postavila na stran naših sovražnikov, ni presenetljivo. Premnogokrat so zadel naša prizadevanja, priti s francosko republiko do prijateljskih odnosov na oni strani na stara upanja in na staro sovraštvu.

Gospoda moja! Kar more človeška previdnost in človeška moč, da pripravi narod za zadnjo odločitev, to se je zgodilo z našo patrijotično pomočjo.

Sovraštvu, ki se je z vzhoda in zahoda že dolgo razširjalo, je sedaj vzplamtelo v živem ognju. Sedanji položaj se ni razvil iz mimoidočih interesnih konfliktov ali iz diplomatskih konstelacij, marveč je posledica dolgoletnega delovanja slabo želečega sovražnika napram procvitu nemške države.

Nas ne navdaja želja po osvoboditvah, nas navdaja neomajna volja, ohraniti si pokrajine, v katere nas je postavil bog, ohraniti jih za sebe in za vse bodoče rodove.

Iz dokumentov, ki so vam bili predloženi, boste razvideli, kako se je trudila moja vlada in predvsem moj kancelar do zadnjega trenutka, da odvrne skrajno. Samoobramba nam je bila vsiljena. S čisto vestjo in s čistimi rokami segamo po meču.

Zato kličem narodu in plemenom nemške države, da naj z vso svojo močjo bratsko stoji drug pri drugem in da morajo z zavezniškimi skupaj braniti, kar smo ustvarili v mirnem delu.

Po vzgledu očetov trdni in zvesti, resni in viteški, ponižni pred Bogom in veseli v boju pred sovražnikom, zaupamo večni Vsemoči, ki naj ojači našo obrambo in vodi k dobremu koncu.

Na vas, cenjena gospoda, gleda danes zbran okrog svojih vladarjev in voditeljev ves nemški narod. Storitve svoje sklepe složni, edini in hitro, to je moja najiskrenejša želja.

Nemška vlada

namerava nemškemu državnemu zboru predložiti zbirko dokumentov, pojasnjujočih, kako je prišlo do vojne.

Brzojavke nemškega cesarja Viljema in ruskega carja Nikolaja.

Berolin, 4. avgusta. (Kor. urad.) Nemškemu državnemu zboru je bila predložena Bela knjiga. Med pridenjanimi akti se nahaja cela vrsta brzojavk med nemškim cesarjem Viljemom in ruskim carjem, tako brzojavka cesarja Viljema carju z dne 28. julija, ki se glasi:

Z največjim vznemirjenjem slišim o vtisku, ki ga je napravil nastop Avstro-Ogrske proti Srbiji v tvoji državi. Brezvestna agitacija, ki se je gojila leta in leta v Srbiji, je dovedla do ostudnega zločina, čegar žrtev je bil nadvojvoda Fran Ferdinand. Duh, ki je dal Srbom umoriti lastnega kralja in njegovo soprogo, vlada še danes v tej deželi. Brez dvoma boš soglašal z menoj, da morava midva oba, Ti in jaz, in vsi vladarji, ki imajo vendar skupni interes, obstati na tem, da dobe vsi oni, ki so za ostudni umor moralno odgovorni, zasluženo kazni. Na drugi strani pa nikakor ne morem prezreti, kako težko je za Tebe in Tvojo vlado, ustavljati se toku javnega mnenja. Spominjajoč se pristranskega prijateljstva, ki naju že dolgo veže, zastavljam ves svoj vpliv, da stremim za odkritim sporazumom z Rusijo. Trdno upam, da me boš podpiral v mojih prizadevanjih, da odstranim vse težkoče, ki bi se mogle nastati. Tvoj zelo odkritosrčni in udani stric

Viljem.

Car Nikolaj je nato še isti dan odgovoril sledeče:

Veseli me, da si se vrnil v Nemčijo. V tem tako resnem trenutku Te nujno prosim, da mi pomagaš. Sramotna vojna je bila napovedana slabotni deželi. Ogorčenje nad tem, ki je popolnoma delim je v Rusiji velikan-

sko. Vidim že naprej, da se kmalu ne bom več mogel ustavljati pritisku, ki ga vrše na mene in da bom prisiljen storiti korake, ki povzročajo vojno. Da preprečiva nesrečo, ki bi bila evropska vojna. Te prosim v imenu najinega starega prijateljstva, da storiš vse mogoče in zadržiš svojega zaveznika, da ne gre predaleč.

Nikolaj.

Cesar Viljem je odgovoril carju 29. julija sledeče:

Prejel sem Tvojo brzojavko in želim kakor Ti ohraniti mir; vendar ne morem, kakor sem Ti v prvi brzojavki povedal, smatrati postopanja Avstro-Ogrske kot sramotno vojno. Avstro-Ogrska ve iz izkušnje, da so srbske obljube, če stoji samo na papirju, popolnoma nezanesljive. Po mojem mnenju je smatrati postopanje Avstro-Ogrske kot poskus dobiti popolno garancijo za to, da se obljube Srbije tudi uresničijo. V tem domnevanju me potrjuje izjava avstro-ogrškega kabineta, da Avstro-Ogrska ne namerava teritorialnih zavzetij na škodo Srbije. Zato mislim, da je Rusiji vsekakor mogoče vztrajati avstro-ogrsko-srbski vojni nasproti kot gledalec, ne da bi se zapletla Evropa v najstrašnejšo vojno, ki jo je kdaj doživela. Mislim, da je direkten sporazum med Tvojo vlado in Dunajem mogoč in potreben, sporazum, ki ga bo, kakor sem Ti že brzojavil, moja vlada z vsemi močmi podpirala. Seveda bi vojaški koraki Rusije, ki bi jih mogla Avstro-Ogrska smatrati kot grožnjo, pospešili nesrečo, ki jo želiva oba preprečiti. Tudi moje stališče kot posredovalec, katero vlogo sem na tvoj apel na moje prijateljstvo in pripravljenost za pomoč prevzel, bi bilo spodkopano.

Viljem.

Dne 30. julija je nato brzojavil cesar Viljem carju še sledeče:

Moj veleposlanik ima nalogo, da opozori Tvojo vlado na nevarnost in strašne posledice mobilizacije. Isto sem povedal Tebi v svoji zadnji brzojavki. Avstro-Ogrska je mobilizirala samo proti Srbiji in sicer samo del svoje armade. Če Rusija, kakor to izhaja iz Tvojega in Tvoje vlade sporočila, mobilizira proti Avstro-Ogrski, je ogrožena, če ne onemogočena, moja vloga kot posredovalec, ki sem jo prevzel na Tvojo izrecno prošnjo. Cela teža odločitve leži sedaj na Tvojih ramenih, nositi moraš odgovornost za vojno ali mir.

Viljem.

Car je odgovoril še isti dan sledeče:

Iz srca se Ti zahvaljujem za Tvoj hitri odgovor. Danes zvečer odpošljem Tatiševa z instrukcijami. Sedaj se vršče vojaške priprave so bile sklenjene že pred petimi dnevi in sicer iz ozirov na obrambo proti pripravam Avstro-Ogrske. Iz vsega srca upam, da ti koraki v nobenem oziru ne bodo vplivali na Tvoje stališče kot posredovalec, kateremu pripisujem veliko važnost. Mi potrebujemo Tvoj močni pritisk na Avstro-Ogrsko, da pride do sporazuma z nami. — Nikolaj.

(Omenjeni Tatišev je osebni, cesarju Viljemu dodeljeni vojaški zastopnik carja.)

Cesarjev dar.

Dunaj, 5. avgusta. (Kor. urad.) Cesar je daroval za Rdeči križ in za podpore potrebne rodovine pod zastave poklicanih vojakov v Cislitvanski pol milijona kron, na Ogrskem pol milijona, v Bosni pa 100.000 K.

Prekinjenje diplomatskih zvez med Nemčijo in Srbijo.

Dunaj, 4. avgusta. (Kor. urad.) Kakor se zatrjuje, bodo v kratkem prekinjeni diplomatski stiki med Nemčijo in Srbijo. Nemški poslanik baron Griesinger se mudi sedaj še v Nišu.

Romunski ministrski svet.

Bukarešta, 4. avgusta. (Kor. ur.) Romunska brzojavni agencija poroča, da se je pod predsedstvom kralja izvršil v Sinaji ministrski svet. Sklenjeno je bilo, da bo Romunska pod sedanji razmerami ostala gledalka, vendar bo storila vse za obrambo svoje meje.

Nemčija in Belgija.

Bruselj, 4. avgusta. (Kor. urad.) Nemška vlada se je obrnila do belgijske vlade s prošnjo, naj dovoli, da gre en del nemške armade čez belgijsko ozemlje na francosko mejo. Nemška vlada je obenem izjavila, da prevzame vsako garancijo za integriteto Belgije in bo plačala vsako škodo. Belgijca vlada je ta predlog odklonila, češ, da je Belgija nevtralna. Nemška vlada je nato poslala Belgiji ultimatum, v katerem trdi, da dovoli Belgija francoskim zrakoplov-

cem letati čez njeno ozemlje, in ker ultimatum ni bil sprejet, je nemški poslanik zapustil Bruselj. Tudi kraljevski dvor se je umaknil iz Bruselja.

Nemčija in Holandska.

Haag, 4. avgusta. (Kor. urad.) Nemški poslanik je oddal pozitivno zagotovilo, da Nemčija ne bo podala Holandski nobenega ultimata in bo respektirala holandsko nevtralnost pod pogojem, da bo holandska vlada to nevtralnost varovala čim najstrožje.

Amsterdam, 4. avgusta. (Kor. urad.) Vest, da so v Holandijo vdrla nemške čete, se uradno najodločneje demantira.

Haag, 4. avgusta. (Kor. urad.) Z uradne strani energično demantirajo poročilo, da bi nemške čete napadle holandski Limburg, kakor se to zatrjuje v nekem razglasu antverpenskega župana.

Nizozemski parlament.

Haag, 4. avgusta. (Kor. urad.) Nizozemski parlament se je sestel k posvetovanju raznih zakonov in k posvetovanju o sedanjem položaju. Ministrski predsednik je izjavil pred zbornico, da so se kraljica in odgovorni ministri odločili storiti, kar je pod sedanji razmerami za obrambo resnične kulture potrebno, zato prosi zbornico, da sprejme predložene zakonske načrte brez debate. Socijalni demokrat Troelstra je nato izjavil, da mora v teh časih narodno čustvo zmagati nad strankarskimi naprotstvi, zato se socijalni demokrati ne bodo protivili mobilizaciji, ki je postala potrebna. V prvi zbornici je bil prebran zakonski načrt o moratoriju. Vladna stranka se je izrekla proti takemu moratoriju, vsled tega so bili tozadevni predlogi pred obema zbornicama preklicani. Po sprejemu nekaterih manjših predlog se bosta najbrže obe zbornici za nedoločen čas odgodili.

Spremembe v francoskem kabinetu.

Pariz, 3. avgusta, preko Rima. (Kor. urad.) Naučni minister Angagneur je prevzel portfelj ministra vojne mornarice, ker je Gauthier iz zdravstvenih ozirov demisijsiral. Albert Sarrant prevzame naučno ministrstvo, Gaston Doumergue ministrstvo zunanjih del, Viviani pa pridrži predsedstvo v ministrskem svetu brez portfelja.

Vojni dogodki.

Dunaj, 5. avgusta. (Kor. urad.) Inozemski listi so zabeležili govorico, ki vnovič kaže, kako bujno cvete fantazija v razburjenih časih in kake vesti se razširjajo doma in v inozemstvu navzlic vestnemu oficijelnemu poročanju. Govori se, da je naša armada zasedla Lovčen-planino, torej črnogorsko ozemlje. Na tem ni ne ena beseda resnična. Napad na Lovčen, ki ni na srbskem, nego, kakor rečeno, na črnogorskem ozemlju, torej ni bil nameravan in se seveda tudi ni zgodil. Niti kaka brezpomembna obmejna praksa se ni zgodila, ki bi bila mogla dati povod za tako govorico. V tistih krajih ni niti na naši, niti na črnogorski strani počile in strel. Sovražnosti so se zgodile doslej samo na srbski meji in se omejujejo na male in brezpomembne afere pri Belgradu in ob Drini, o katerih se je poročalo, in na praske med stražami in patroljami. Javnost mora potrpeti, da se res začne boji.

Ruski napad odbit.

Berolin, 4. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov biro poroča: Oddelki vojaške posadke v Memelu so odbili včeraj napad sovražnih mejnih straž iz smeri od Krottingena.

Ruski ujetniki.

Königsberg, 5. avg. (Kor. urad.) Nemški domobranci so pri Langweihenu ujeli osem mož broječo patroljo ruskih ulancev. Ujetnike so pripeljali v Königsberg.

Vesti o spopadih med Anglijo in Nemčijo neresnične.

Berolin, 4. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad označuje v Londonu razširjene vesti o spopadih med angleškim in nemškim vojnimi brodom kot neresnične.

Francoski poslanik na Bavarskem.

Monakovo, 4. avgusta. (Kor. ur.) Minister zunanjih zadev je poslal francoskemu poslaniku včeraj ob 6. zvečer listine.

Francoska vlada
je sklenila popolno pomiloščenje vseh, ki so zaradi političnih dejanj zaprti in je obenem razveljavila svoj sklep glede razpusta 250 kongregacij in učnih zavodov.

Mobilizacija v Črni gori. — Avstro-ogrski državljani izgnani.

„Reichspost“ poroča, da so bili 27. julija izgnani iz Črne gore vsi avstro-ogrski državljani. Ob dvanajstih opoldne je bil objavljen ukaz o izgonu in ob štirih so morali vsi oditi. Med drugimi je bil izgnan tudi korespondent c. kr. brzojavnega korespondenčnega urada v Cetinju z rodbino vred. Vsi odločitve poslaništva je bilo korespondentu pet minut pred odhodom še dovoljeno ostati v Črni gori. Ob petih je bil korespondent aretiran in peš eskortiran na Rieko. Poslaništvo je zahtevalo o slučaju pojasnila, na kar je prišel zunanji minister še isto noč ob pol enajstih na poslaništvo, označil aretacijo kot zmoto ter objubil, da se bo korespondent naslednjega dne nazaj transportiral. Med tem sta prišla 25. in 26. julija v Nikšić dva srbska artilerijska polka. Divizija v Podgorici je bila 26. julija mobilizirana in 29. in 30. julija odkorakala na Lovčen. 29. in 30. julija so pripeljali na Lovčen osemindeset novih ruskih malokalibrskih brzostrelnih topov.

V Črni gori zelo pomanjkuje živil. Nimajo užgalic, moke, soli. V Škadrju zaplenjena municija je nerabna. Črnogorska mobilizacija, posebno priprave na Lovčenu so bile izvršene šele 30. in 31. julija.

Švica.

Dunajski listi prijavljajo poročila iz Švice, da hiti skoro vse moško prebivalstvo pod zastave in da so Švicarji odločili, ohraniti najstrožjo nevtralnost in zabraniti, da bi kakšna tuja armada prestopila njihovo mejo. Vse meje so strogo zastražene.

Protj razširjenju tartarskih vestj.

Dunaj, 4. avgusta. (Kor. urad.) Vkljub opetovanim zatrditvam, da bodo vodilna mesta vse s splošnim položajem in v vojni dogodki v zvezi stoječe avtentične vesti takoj v svojo splošno znanje razglasila, vendar sprejemajo najširši krogi prebivalstva najnevarnejše govorice radevoljno, ne da bi jih s pametnim predurkom korigirali, in skrbje za njih splošno razširjenje. Ta pojav je tem bolj obžalovanja vreden, ker se prav alarmujoče vesti, kakor skušnja uči, najtrdovratneje vzdržujejo in povzročajo neodgovorno varanje javnega mnenja, ki ga ni mogoče dovolj ostro obsoditi. Treba je torej, da celokupno prebivalstvo neprestano pomaga, da se take, v njegovi sredi nastale, brez vsake kritike razširjene in pri tem povečane vesti radikalno uduše. Prav javnost pa je v svojih raznovrstnih panogah sama v položaju, da lahko v najkrajšem času docela nesporno dožene neutemeljenost in nevezdržljivost takih, mahoma nastalih govoric, in jim izpodmakne tla, predno so prodre v splošnost in predno so mogle v katerikoli oziru povzročiti napačne slike. V zvezi s tem torej poudarjamo, da bodo državne oblasti razglasile vsako vest o vojnih dogodkih in o drugih, s splošnim položajem in v zvezi stoječih prijetljajih in sicer v pravem času in brez otepševanja in zavijanja, da se potemtakem lahko občinstvo v vsakem oziru in v popolnem zaupanju omejuje na znanje uradnih vesti in lahko z največjo energijo nastopa proti vsakemu zavijanju tako točno fiksanega dejanskega stanja, kakor tudi proti eskomptiranju mogočih dogodkov.

Czenstochov in Kališ.

Nemška armada je, kakor smo že poročali, prekoračila rusko mejo in zasedla mesti Czenstochov in Kališ.

Mesto Czenstochov leži samo 18 kilometrov od pruske meje ob železniški progi Dunaj - Varšava ter šteje 46.000 prebivalcev. Mesto je posebno znano po samostanu, kamor je časih prihajalo na stotisoče romarjev in jih vzlje gotovim dogodkom še vedno mnogo prihaja. Ta samostan je bil nekdanj utrjen in je leta 1665. švedskemu kralju Karlu Gustavu kljuboval celih 38 dni. Švedski kralj je imel 10.000 mož na razpolago, samostan pa je branilo le 70 mehihov in 150 vojakov.

Mesto Kališ je prav blizu nemške meje in šteje 25.000 prebivalcev. Kališ spada med najstarejša poljska mesta in ima tudi svojo posebno zgodovino. Leta 1343. je bil v tem mestu sklenjen mir med Poljaki in pruskimi vitezi - redovniki; leta 1706. je tu general Menšikov premagal švedskega generala Mardefelda; leta

1813. so pa tam Rusi premagali francosko - saksonski kor.

Kako je prišlo do trozveza.

II.

Rusko nemško napetje je privedlo nemškega državnega kancelarja Bismarcka do prepričanja, da je treba v varnost nemške države iskati trdnega zaveznika. Po zadostnih preudarkih je uvidel, da je najugodnejši zaveznik avstro - ogrska velevlast. Dne 13. avgusta 1879. je brzojavil Bismarck na Dunaj, da želi oseben sestanek z zunanjim ministrom grofom Andrassyem. In že 27. in 28. avgusta je prišlo do sestanka obeh državnikov v kopališču Gastein. Sestanek je dal povod k novemu grupiranju evropskih velevlasti. V razgovoru je omenil Bismarck stari nemški Bund, ki je bilo nekako vzajemno varstvo. K tej obliki — je menil Bismarck — se seveda ne gre več vrniti, vprašal pa je privatno grofa Andrassyja kot osebo, ali smatra tako ligo miru obeh srednjeevropskih velevlasti kot koristno ustvaritev in ali misli, je-li bi bil njegov vladar pristopen takim idejam. V slučaju pozitivnega odgovora se je hotel Bismarck posvetovati o stvari s cesarjem Viljemom. Avstro - ogrski minister se je smatral za upravičenega, z gotovostjo zaječiti, da bo cesar Franc Jožef naklonjen zvezi z Nemčijo. V tem zmislu je objubil Andrassy, da bo stvar referiral cesarju, in menil, da more že vnaprej povedati, da bo ugodno sprejel tak predlog. Oba državnika sta brez težkoč prišla do začasnega sporazuma glede obrambne zveze proti ruskemu napadu Nemčije ali Avstrije; nasproti temu pa Bismarckov nasvet, naj se dogovor razširi tudi na napade od druge strani, ni dobil soglasja. Grof Andrassy se je že tedaj pečal z mislijo, čimprej zapustiti svoje mesto, in le upanje, da bo njegovo zadnje delo dovršeno s sklenitvijo zveze med dvema sosednjima državama, je prisililo, še nekaj časa ostati v uradu.

Cesar Viljem I. se je zelo naklanjal Rusiji, kar so še bolj krepiła njegova sorodniška čustva. Iz lastnega nagiba je poslal feldmaršala barona Manteuffelja za lastnoročnim odgovorom v Varšavo, da odstrani nesporazumljenje. In začetkom septembra 1879. se je sam pripeljal v Aleksandrovo, kjer se je hotel s svojim sinovcem (carjem) dogovoriti. Popolnoma prepričan o časti in odkritosrčnosti Aleksandra II. se je vrnil cesar v Berlin. Dočim je skušal cesar Viljem pogledati stike s Rusijo, je bil Bismarck ves zavzet za misel, napraviti trajno zvezo z Avstro - Ogrsko in v drugi vrsti pripojiti k bodoči zvezi tudi Anglijo. Gasteinski dogovor naj bi dobil trdno obliko in bi naj bila izdelana kot pogodba. V to pa je potreboval Bismarck soglas cesarjev, česar pa ni bilo lahko doseči. Cesar Viljem je smatral za besedolomnost, če bi se odvrnil od Rusije; rajši se je hotel odpovedati prestolu. Prestolonaslednik Friderik, ki je že od nekdaj kazal ljubezen do Avstro - Ogrske, je menil tedaj, da bo neizmerno težko pripraviti očeta ob rusofilske nazore, ki so jih 70 let gojili. Končno se je cesar vendarle dal prepovoriti; dovolil je Bismarcku — čeprav z omejitvijo — da nadaljuje pogajanja.

Nato je Bismarck odpotoval iz Gasteina na Dunaj, kjer so se vršili odločilni razgovori. Bismarck je izjavil, da je upravičen, pogajati se le splošno. Cesar Viljem nikakor ni hotel dopustiti, da bi imela zveza svojo ostrino obrnjeno izključno proti Rusiji. Cesar Franc Jožef I. in grof Andrassy sta zahtevala čas za premišljevanje. Na drugi strani pa sta sprejela drugo zahtevo, naj ima ta zveza samo obramben značaj. Dne 24. septembra sta se Bismarck in Andrassy posvetovala o tem, kaj bi bilo po njuni vesti in njunem prepričanju nakazano storiti ali opustiti, da se zajamči evropski mir. Po daljšem pogajanju sta oba državnika dogovorila predlog, ki sta ga predložila in priporočila svojima vladarjema v potrditev. To delo je bil kompromis med razpoloženjem in željo Dunaja in Berlina in tvorilo obseg pogodbe, ki sta jo podpisala dne 7. oktobra 1879. pooblaščenca Avstro - Ogrske in Nemčije, grof Andrassy in princ Reuss.

Važna ameriška akcija za pomorsko trgovino.

Dunaj, 4. avgusta. Oficijozni »Neues Wiener Tagblatt« poroča iz Washingtona: Mornariški odsek poslanske zbornice in senata je sklenil vzdrževati svetovno trgovino sredi vseh vojnih zapletljajev v Evropi. Sklepi Združenih držav omogočujejo, da se trgovinske ladje tujih narodov lahko oostavijo pod ameriško za-

stavo. Ta ukrep je v prvi vrsti posvečen kupčijskim koristim Amerike in ima namen blagodejno vplivati na svetovni položaj, ker zagotavlja promet trgovskih ladij iz Evrope v Ameriko, ter naj prepreči, da bi svet občutil najhujše posledice mednarodne vojne na morju — to je, odrezanje prekomorskega provijanta in drugih vsakdanjih potrebščin. — Celo ako bi Anglija stopila na stran rusko-francoske zveze, bi to delstvo zelo izgubilo na pomenu vsled velikopotezne akcije Združenih držav. To akcija bi mogla Anglijo onemogočiti samo, ako bi nastopila sovražno proti Severni Ameriki, ali z drugimi besedami povedano, ako bi se ne ustrašila pomorske vojne s svojim mogočnim prekomorskim nasprotnikom. To pa je malo verjetno.

Preskrba živil.

Na podlagi cesarskega ukaza z dne 1. avgusta 1914. drž. zak. št. 194. s katerim se izdajajo za čas izvanrednih razmer, provzročenih po vojnem stanju, določila o preskrbi prebivalstva z neobhodno potrebnimi potrebščinami, ukazuje deželna vlada sledeče:

§ 1. Zaloge žita, riža, moke in premoga je takoj dognati po zmislu nastopnih določb.

§ 2. Proizvajalci in trgovci, ki imajo katero izmed v § 1. tega razglasa imenovano blago v lastnih ali ptujih prostorih shranjeno, so zavezani, da naznanijo množino in kakovost te zaloge pristojni politični okrajni oblasti v teku 48 ur po tem, ko jim dojde naravnost poziv od te oblasti.

§ 3. Skladišča in obratna podjetja, ki imajo v § 1. tega razglasa imenovano blago v lastnih ali ptujih prostorih založeno ali za druge shranjeno, so zavezani, da naznanijo množino in kakovost te zaloge pristojni politični okrajni oblasti v teku 48 ur, po prijavi tega razglasa, ne da bi čakali kakega posebnega poziva.

Kdor ima shranjene zaloge drugih ljudi, je zavezan, da naznani onega, ki ima pravico razpolagati s to zalogo.

§ 4. Politična oblast sme te zaloge vsak čas pregledati in jih določiti na stroške dotične stranke, če se zaloge ni naznanila ali se ni napovedala resnično.

§ 5. Kdor bi se ne držal v §§ 1. in 2. izdanih odredb, ali bi jih ne izpolnil pravočasno, ga bo kaznovalo, če ne stopijo določbe §§ 6., 9. in 10. ces. ukaza z dne 1. avgusta 1914. drž. zak. št. 194. v veljavo, politično okrajno oblastvo po § 3. tega ukaza po svojem preudarku z denarno globbo do 1000 K ali z zaporom do 3 mesecev.

V Ljubljani, dne 3. avgusta 1914.

C. kr. deželni predsednik:

Teodor baron Schwarz s. r.

Oklic.

V težkih časih, v skrbi za blagor vesolne domovine je ponudila družba sv. Cirila in Metoda vse svoje stavbe širom slovenske domovine uporabi v svrhu patrijotičnih namenov

»Družba sv. Cirila in Metoda« in društvo »Branibor« vabita najiskrenejše vse cenjene članice in člane, da se pridružijo patrijotičnemu delu »Rdečega križa« in drugim podobnim domoljubnim akcijam.

Prepričani o Vaši požrtvovalnosti cenjeni rojaki, ki ste jo do sedaj iskazovali narodnemu delu, uverjeni smo popolnoma, da stoji na delo v blagor domovine vsak, kdor je bil do sedaj naš somišljenik, naš prijatelj.

V Ljubljani, dne 3. avgusta 1914.

Za »Družbo sv. Cirila in Metoda«:

Andr. Šemečević I. r.

Za društvo »Branibor«:

Aleksander Hadovnik I. r.

Dnevne vesti.

+ Uradna razlaga moratorija. Od ces. kr. deželnega predsedstva dobi smo naslednji komentar moratorija, ki ga pričobimo: Podaljšanje roka za odplačila obveznosti za zasebnopravnega značaja. S 1. avgustom t. l. stopila je v veljavo cesarska naredba, po kateri je dovoljeno kratko podaljšanje roka za odplačila zasebnopravnega značaja. V prvem trenutku mogla bi morebiti ta naredba vznemiriti vlagatelje glede varnosti denarja, ki ga imajo naložena pri kreditnih zavodih in glede vprašanja, imajo li ti zavodi toliko denarja pripravljene, da morejo vloge izplačati ali ne. Opozarjamo tedaj na ponovno po vladni ukrenitbi razglase razglase o sigurnosti in likviditeti naših hranilnic in drugih denarnih

in kreditnih zavodov, kateri so pokazali, da imajo svoj denar dobro naložen in da so v stanu pri njih vloženi denar tudi izplačati. Ti razglasi publicirali so se v svrhu pomiritve vlagateljev. Ako se je vlada odločila v času, v katerem je monarhija v zasilem vojnem stanju, da izda določila o podaljšanju roka za odplačila zasebnopravnih terjatev, jo je pri tem vodila skrb, da deluje v občo korist proti motenju gospodarskega življenja, ki ga povzročuje mobilizacija in da ugotovi mimo razvijanje opravičnega občevanja. Zaukazani moratorij tedaj ni le varstvo za posamezne dolžnike, ampak tudi varstvena naredba za celo narodno gospodarstvo — in tedaj ne dosti manj za upnike. V časih, v katerih se vsled odhoda v vojno službo veliko moči mora odtegniti produkciji vrednot, ko zastaja vse delo in ves promet in vsled tega posameznik ne more upati, da pride tako lahko kakor sicer do gotovine, naj se varujejo dolžniki zasilnega izpolnovanja zasebnopravnih obveznosti, ki se dajo odložiti. Nad zasebno koristjo posameznih upnikov pa obstoji večja korist splošnosti. Ta večja korist pa nasprotuje temu, da bi se izpodkopal posamezniku s tem, da se ga sili plačati kako terjatev, temelj za življenje najbolj potrebnim pogojem, katerim se mora zadostiti ravno v vojnem času. Ti pogoji so namreč najbolj važni fizični in moralni momenti za oboroževanje. K dolžnikom spadajo tudi vse banke, hranilnice in drugi denarni in kreditni zavodi, kateri oskrbujejo tuj denar. Pri vseh teh zavodih, kateri imajo po svoji organizaciji opravljati gotova opravila v javnem prometu, pa so še drugi važni momenti, kateri v korist splošnosti ne pripuste, da bi se posamezniku več kakor treba denarja izplačalo. Starejše skušnje in skušnje zadnjih dni in ur so dokazale, da ljudstvo v prenapeti in neopravičeni bojazljivosti preprado nakopičena gotova zaloge in sicer več kakor jih potrebuje za svojo resnično življenjsko in poselno potrebo. Posledica tega nepremišljenega odtegovanja iz celega kroženja pa je gotovo zelo težka in škodljiva reakcija na delovanje celega gospodarskega organizma. Skrbeti je bilo treba, da zahteve posameznika po gotovem denarju pri bankah, hranilnicah itd. ne narastejo nenadoma do brezmernosti in da se ne oslabe posamezni zavodi za nadaljne potrebe, da morejo v okoli priti motenju gospodarstva. Brezpogojno je prepričati, da bi se omajalo gospodarstvo, in zatorej jamči moratorij tudi za to, da dosežejo v njem tudi upniki svojo stalno zaslombo. Pri tem opozarjamo, da je tudi hranilnične vložnike šteti k upnikom, ker hranilnice niso le depozitni zavodi, ampak imajo opravljati tudi opravila kreditnih zavodov. Po določilih moratorija se smejo tudi hranilnične vloge do najvišjega zneska 200 kron dvigati, vendar le z omejitvijo, da dvigi v 14. dneh ne smejo presežati 200 K. S tem pa se zavodom ni odtegnilo pravice, da smejo vloge tudi čez to mejo vračevati. Te pravice se bodo naši odlični, za občni blagor vneti zavodi gotovo tudi posluževali. Z uvedbo moratorija se nikomur ne bode onemogočilo zadostiti najvažnejšim življenjskim potrebam. Nikomur se ni bati za njegov denar. Ne vsled vojnega stanja, ne vsled moratorija se ni zmanjšala varnost za vloženi denar. Z moratorijem namerava se doseči le časna in krajna, enakomerna razdelitev gotovega denarja, kolikor ga je pri rokah in sicer za prehajalno dobo, v kateri je kreditno gospodarstvo vsled izvanredno važnih dogodkov naravno uteseneno.

+ Zamude pri časopisih. Tekom prihodnjih dni bodo naročniki vseh časopisov morali nekoliko potrpeti. Listi bodo pač izhajali redno in točno kakor doslej, toda naročniki izven Ljubljane jih bodo dobivali z zamudami. Za civilni poštni promet, torej tudi za prevažanje listov, bo namreč vozil vsak dan samo en vlak v vsaki smeri, in zaradi te vtesnitve poštnega in železničnega prometa bodo listi prihajali naročnikom zakasnelo v roke. Upamo, da bo to le malo časa trajalo in da bodo kmalu nastale zopet normalne razmere.

— Č. g. dopisnikom naznanjamo, da različnih vpsolanih dopisov polemiche in strankarske vsebine ne moremo sprejemati, dokler ne nastanejo zopet normalne razmere. V takih časih, kakor so sedanj, mora vtihniti vse drugo, ponehati morajo nasprotja in združiti je treba vse moči na skupno delo za blagor domovine.

— Na ulici je bilo danes zopet jako živahno. Čim se je razvedelo, da je Anglijska napovedala Nemčiji vojno, je bilo vse pokonci, kajti tega ni nihče pričakoval. Razburjenje je bilo splošno.

— Papirni denar. Dobe se ljudje ki trde, da vinarstev denarja ne

bo nihče hotel vzeti. Opozarjamo, da mora vsakdo sprejeti vsako plačilo tudi v papirnatem denarju.

— Preveč postopanja. Moški v. najboljših letih so poklicani k vojakom. To se trdo čuti v mestih in na deželi. Naravno je tudi, da se ljudje silno zanimajo za vojne dogodke in za usodo pod zastavo poklicanih ljudi, a to mora vendar imeti svoje meje. Žal, da je polno ljudi, ki nič ne mislijo na prihodnost. Marsikdo je kar delo popustil in postopa in zapravlja svoje prihranke, ženske z dežele, namesto da bi doma delale, pa hodijo v Ljubljano zijala prodajat. Treba je ljudstvo poučiti, da mora sedaj, ko so moški večinoma odšli, s podvojenim delom oskrbovati posle in gospodarstvo. Če kar tri ženske eno kozo na trg prinesejo, potem pa ves dan po krčmah za voljaki povprašujejo, pač gospodarstvo ne more iti naprej.

— Tu stanujoči učenci 5. in 6. razreda I. mestne šole, ki bi smeli z dovoljenjem staršev prevzeti kake posle pomožne akcije, za katere so sposobni, naj se zgledajo v četrtak, 6. t. m. od enajstih do dvanajstih v voditeljevi pisarni na Ledini.

— Mestni vodovod (vodna naprava) v Klečah je sedaj zastražena po vojaštvu. Prebivalstvo se opozarja v izogib nezgodam, da imajo vojaške straže nalog proti vsakemu, ki ne obstoji na prvi klic, rabiti orožje.

— Na Dunaju primanjkuje drobiža. Mnogo nesmetnih ljudi je v zadnjih dneh zamenjalo vse svoje bankovce za srebrni in bakreni denar in sicer — iz bojazni, da bodo bankovci na vrednosti izgubili. Taka bojazen je seveda smešna — manj smešna pa je kalamiteta, ki je vsled nje nastopila. Z večjim denarjem v roki je človek danes na Dunaju v istem položaju, kakor oni Anglež, ki je 30 dni živel le od tega, da je kazal na milijon funtov glaseči se šek angleške banke, katerega mu ni nikdo mogel izmenjati. Le, da na Dunaju ne pomaga pokazati bankovcev, treba ga je tudi založiti. Mnogi trgovci, trafikanti in drugi prodajalci so si namreč uravnavali s svojimi odjemalci nekaj poseben kontokorentni sistem, oziroma narobe kredit. Popreje je dajal trgovec na upanje, sedaj izroča odjemalec trgovcu bankovce, katerega svota se mu v dobro vpiše in poljubno v blagu restituira. Razburjenje prvih dni na dunajskih trgih za živila pa je ponehalo in cene so se skoraj povsem približale normalnemu stanju. V nekaterih potrebščinah vsakdanjega življenja je nastalo nekako uniformiranje — tako so sprejeli dunajskih pekov izginile in bogataš in siromak se morata zadovoljiti z eno samo vrsto belega peciva takozvanim vojnim kruhom imenovanim »Kriegsbrot«. Tudi mesnate delikatese so se zenoštavile. Rodbine omejujejo svoje vsakdanje potrebščine na najnujnejše in tako je navzlic raznim težkočam aprovačno ravnotežje dosejalo v glavnem še popolnoma ohranjeno.

— Poroka. C. in kr. stotnik Samo Vošnjak, posestnik na Visolah pri Slovenski Bistrici, se je poročil dne 1. avgusta z gospodično Mici Christ, nadporočnikovo hčerjo iz Svitate na Moravskem. Poroka se je vršila v farni cerkvi sv. Venclesla in je bila omogočena na prvi dan splošne mobilizacije s posebno milostjo našega cesarja.

— Iz Celja. »Narodni list« preneha začasno izhajati. Celjska slovenska tiskarna stoji (poprej je bila stavka, sedaj je pa skoraj vse delavstvo mobilizirano), tiskanje lista v Ljubljani pa je združeno s tolikimi težkočami, da ga je založništvo začasno raje ustavilo. Naročnikom priporočamo založništvo, naj si naroče »Slovenski Narod«, ki jih bo dnevno obveščal o vseh važnejših dogodkih.

— Iz Celja. Podružnica avstrijskega Rdečega križa za celjsko okrajno glavarstvo je že marljivo pri svojem človekoljubnem delu. Po celem glavarstvu so se pod okriljem podružnice, ki ji načeluje grof Salm iz Novega Celja, organizirali pomožni komiteji, ki bodo čim prej začeli z nabiranjem darov. Negovalo pa se ne bode samo ranjencev in rekonvalescentov, temveč bodo pomožni komiteji po moči pomagali rodbinam odliših rezevistov. S tem, da delovanje Rdečega križa podpiramo, ne storimo torej samo svoje patrijotične, temveč tudi važno narodno dolžnost.

— Naši »Amerikanci« na potu v domovino. V ponedeljek sta se pripeljala v Celje in predstavila vojaški oblasti dva gornjegrajska rojaka iz Amerike. Delala sta v Wisconsinu (Združene države). Ko sta čitala o napačnosti med Avstrijo in Srbijo, sta že slišala o mobilizaciji v Avvino. Komaj sta se v Havru izkrcala, sta že slišala o mobilizaciji v Avstriji, na kar sta se podvzela, da izpolnita svojo dolžnost napram cesarju.

— Razpisano je mesto učiteljice na ljudski šoli v Smartnem pri Slovenj-

gradu; štirirazrednica in 2. plačilni razred.

Drobne novice. Občinske volitve v Cirknici pri Šent Ilju so cele ovržene. Vršiti se mora znova tudi reklamacijsko postopanje. — Imenovanja. Deželni živinozdravnik A. Peršuh je dobil mesto v Trbovljah, na njegovo mesto pa pride g. Fr. Zavrnik iz Vranskega. Učitelj na mariborski vinorejski šoli Anton Jentsch pride za ravnatelja kmetijske šole v Grottenhofu. Za distriktnega zdravnika pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah je imenovan dr. Jarmer. — Umrli je v Zagrebu vpokojeni realni profesor in ravnatelj tesnopisnega urada J. Magdič. Bil je doma pri Sv. Križu na Murskem polju.

Umrli je v Kopru c. kr. stotnik g. Hilarij Hrobat, doma iz Dobrave pri Ajdovščini.

Tržaškega župana okradel. Predvčerajšnjim je neki žepni tat ukradel tržaškemu županu dr. Valeriju listnico, v kateri je imel 500 K denarja ter brezplačni listek za vožnjo na openskem tramvaju.

Književnost.

— Cenen zemljevid avstrijsko-srbskega bojišča (G. Freytag, območno ozemlje Avstro-Ogrske in Srbije, 1:1.250.000, 1914) je pravkar izšel v zelo lepi barvni izvedbi in sicer v založbi trdnice G. Freytag & Berndt na Dunaju VII. Stane 35 v. Zemljevid se dobiva v vseh knjigarnah in pri založništvu, ako se pošlje denar v gotovini ali pa v poštini znamkah. Izšla je tudi v novi izdaji izborna Freytagova karta Balkanskega polotoka 1:1.250.000 (cena 1 K 20 vin). Priporočamo, da si čitatelji nabavijo ta dva pregledna zemljevida.

Razne stvari.

* **Aviatška nesreča.** Iz Novare poročajo: 28. julija se je dvignil aviatik Caviggia s pasažirjem Camillettim z aeroplanom v zrak. Aeroplan je padel iz višine 250 m na tla. Oba aviatika sta bila na mestu mrtva.

* **Kaznovana strahopetnost.** V Trzinu je 30. julija dvignila gospa Olimpija Valis pri neki banki svoje prihranke v znesku 2000 K. Na potu domov ji je neki neznanec ukradel vso dvigneno vsoto. Če bi bila pustila v hranilnici denar, bi še sedaj imela vse svoje prihranke.

* **Osemnajst milijonski potom.** Pariški bankir Avgust Max je bil novembra 1912 zaprt zaradi konkurza. Kakor se je sedaj dognalo, je Max poneveril 18 milijonov frankov, od teh 2.800.000 neki družbi v Kaledoniji in 4.800.000 frankov neki družbi v Tao.

* **Na Eifflovi stolpu se obesil.** Iz Pariza se poroča: Dne 30. julija jutraj so našli na železni konstrukciji Eifflovega stolpa obešenega nekoga kakih 40 let starega neznanca. Truplo nesrečnika, ki si je bil izbral za samomor tako javno mesto, so prepeljali v Morguo.

* **Stroga cenzura!** Znani profesor Bengel (umrl leta 1847.) je smatral leto 1836, za poslednje na tem svetu. Napisal je daljšo brošuro, v kateri je sigurno prorokoval, da bo tega leta konec sveta. Seveda je moral predložiti rokopis svoje brošure cenzuri, ta mu pa je rokopis vrnila z opazko: »More se tiskati, toda le še leta 1837.«

* **Pogreb poglavarja Indijancev Sioux v Draždanih.** Pretekli četrtlet so draždanski prebivalci videli pogreb, kakršnega pač še niso videli. Pokopali so namreč Two-Twoa, poglavarja indijancev Sioux. Pokopan je bil kakor katolik, toda z vseobredni njegovega plemena. Pogrebnih svečanosti je prisostvoval tudi severoameriški konzul Indijanec je bil zaposlen v cirkusu Sarrasani in ga je zadela kap.

* **Centrala za noseče žene in otročnice.** V Draždanih so ustanovili centralo za vse noseče žene in otročnice. Naloga centrale je, da daje potrebne svete nosečim ženskam in dobiti za nje potrebno javno ali privatno pomoč. Ta centrala bo dajala tudi nagrade za dojenje ter v slučaju potrebe brezplačno mleko. Centralo vodi uradnica, ki daje brezplačno zahtevane informacije in ki mora vse zadeve smatrati za strogo tajne.

* **Turkinja na motornem kolesu.** V Kahiri so haremске dame zelo napredne. Dvigale so se z znanim aviatikom Védriuesom v zrak. Ena izmed haremskih dam pa je pred par dnevi prišla celo v trgovino z avtomobili ter hotela kupiti avtomobil. To pa je vzbudilo tako senzacijo, da je prišlo pred trgovino toliko ljudi, da je moral trgovec zapreti trgovino. Mlada dama pa je morala oditi skozi drug izhod — peš.

* **Samomoril bankirjev.** Kakor poroča »Die Zeit«, se je v Berlinu

zastupil znaní potsdamski bankir Evgen Bieber. V smrt mu je sledila tudi njegova žena. Oba sta se zastrupila s clankalijem. Vzrok samomora so bile borzne spekulacije, pri katerih je izgubil četrt milijona mark. Privatniki niso nič oškodovani. Isti list poroča, da sta izvršila samomor tudi brata Avgust in Robert Saal, bankirja v Weimaru. Vzrok samomora doslej še ni dognan.

* **S hidroplanom preko Severnega morja.** Iz Kristianije poročajo: Norveški zrakoplovec Tryggve Gran je preletel v hidroplanu v pičlih petih urah Severno morje. V zrak se je dvignil v četrtki v zalivu Cruden pri Aberdeenu na Šotskem ob 1. popoldne in je došel ob 6. zvečer v Jaedern na južnem obrežju Norveške. Polet se ni izvršil brez težav, vendar pa se mu je posrečilo, da se je docela gladko spustil na tla. Dajalja s Šotskega do Norveškega znaša 500 kilometrov. Ta polet preko morja je eden najsijajnejših, kar se jih je kdaj izvršilo.

* **Zanimiva statistika samomorov.** Zanimivo statistiko samomorov je sestavil italijanski zdravnik dr. Massarotti. V zadnjem letu si je zbral iz nekega rimskega lista vse novice o samomorih. Bilo jih je kakih 4000. Spravil je ves material v tabele in napravil pregled raznih načinov samomora in njih psiholoških povodov. Kakor sporoča, je pri samomorih posebno zanimivo, da se mnogi samomorilci sorazmerno z dviganjem toplote, da se zgodi največ samomorov koncem meseca, mnogo pa tudi ravno sredi meseca. Samomorilci izvrše svoj namen navadno ob nedeljah ali ponedeljkih, navadno zvečer. Največji odstotek samomorilcev je med 15 in 25 letom. Starejši ljudje žive rajši, samo nekaj starcev se iznebi življenja kot nepotrebnega bremena. Ženske izvršujejo samomor navadno le v mlajših letih. Dočim smatrajo moške samomor vedno kot resen, si konča cela vrsta žensk življenje vsled komedije, — samomor jim je bolj igranje z življenjem. — ženske se dajo rade rešiti. Od 100 samomorilcev v Rimu pripada 60 delavskemu stanu. To je strašna številka! Od 100.000 mestnih prebivalcev izvrši samomor 47, od enakega števila kmetovalcev pa 9. Socialna beda in bolezní sta glavna vzroka samomorov.

Brzljavna poročila.

Prestolonaslednik.

Budimpešta, 4. avgusta. (Kor. urad.) Nadvojvoda Karel Fran Josip in soproga sta sprejela popoldne ministrskega predsednika grofa Tisza, vse ministre, generale, tajne svetnike, komornike in člane visoke aristokracije.

Anglija napovedala Nemčiji vojno.

Berolin, 4. avgusta, o polnoči. (Kor. urad.) Wolfiov urad poroča: Popoldne, kmalu po govoru nemškega državnega kancelarja, v katerem je ta že odkrito priznal s prekoračenjem belgijskega ozemlja storjeno kršenje mednarodnega prava in voljo Nemčije, da posledice tega koraka zopet popravi, je prišel angleški veleposlanik sir Edvard Goschen v palačo, kjer je zboroval nemški državni zbor, da odda državnemu tajniku pl. Jagowu sporočilo svoje vlade. V tem sporočilu je angleška vlada zaprosila nemško vlado za skorajšnji odgovor na vprašanje, ali more dati zagotovilo, da se v bodoče ne bo več pripetilo nobeno kršenje belgijske nevtiralnosti. Državni tajnik pl. Jagow je takoj odgovoril, da takega zagotovila ne more dati ter je še enkrat razložil razloge, ki silijo Nemčijo, da se zaslaga proti vpadu francoske armade s tem, da prekorači belgijsko mejo.

Kmalu po 7. popoldne je došel nato angleški veleposlanik v zunanji urad, da napove v imenu angleške vlade Nemčiji vojno in zahteva svoje listine.

Kakor čujemo, je postavila nemška vlada oziroma vojaške zahteve pred vse druge pomisleke, dasiravno je morala računati s tem, da bi mogla imeti vsled tega angleška vlada vzrok ali pretezo za vmešavanje.

Spopad med Nemci in Rusi. — Rusi zapustili Kibarty.

Königsberg, 4. avgusta o polnoči. (Kor. urad.) Wolfiov urad poroča sledeče: Nemške čete so v naskoku zavzele Kibarty. Rusi so se umaknili proti vzhodu ter pustili v Kibartiju vjetnike. Izgube na nemški strani so majhne.

Danska nevtiralna.

Kopenhagen, 4. avgusta. (Kor. urad.) Urad Ritzen piše: Ker je izbruhnila vojna med Rusijo in Nemčijo in med Francosko in Nemčijo, je sklenila danska vlada, da ohrani absolutno nevtiralnost za časa teh dveh vojen.

Zaplenjeni ruski krediti.

Berolin, 4. avgusta o polnoči. (Kor. urad.) Pri tukajšnjih velikih bankah so bili Rusiji dovoljeni krediti kot last sovražne države zaplenjeni.

Bospor in Dardanele zaprta.

Carigrad, 4. avgusta. (Kor. urad.) Vlada bo izdala danes uradno obvestilo, da je primorana, da ohrani striktno nevtiralnost, zapreti Bospor in Dardanele za tuje vojne ladje.

Carigradski trg.

Carigrad, 4. avgusta. (Kor. urad.) Da prepreči finančne težave na carigradskem trgu, je turška vlada izdala zakon, ki bo izšel v današnji številki uradnega lista, s katerim se izreka obveznost, sprejemati bankovce »Banque ottomane« in se ta odveže od dolžnosti »a časa veljavnosti tega zakona izplačati protivrednost.

Ruski časopisi v Avstriji prepovedani.

Dunaj, 5. avgusta. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung« priobčuje odredbo ministrstva notranjih zadev in pravice v sporazumu s ministrstvom financ in trgovine z dne 4. avgusta 1914, s katero se prepovedujejo vsi v Rusiji izhajajoči periodični časopisi in se odreja revizija od tam prihajajočih neperiodičnih tiskovin.

Lvovske cestne železnice.

Lvov, 4. avgusta. (Kor. urad.) Z ozirom na dejstvo, da je bil velik del tukajšnjih uslužbencev cestne železnice vpoklican, so se sestavili številni dijaki srednjih šol cestni železnici na razpolago. Danes so nekateri dijaki že delali službo pri cestni železnici.

IV. izkaz daril.

za zapuščene matere, žene in sirote v vojno vpoklicanih vojakov.

Mestna hranilnica 1000 K, Karla baronica Schwarz 200 K, Fran Zidar, trgovec, 200 K, Josip Lenč, trgovec, 100 K, grof M. Valenta 50 K, Rihard Sušnik, lekarnar, 50 K, Ivan Perdan, trgovec, 50 K, dr. Skubl, 6 K, Jakob Smole 3 K, Franc Tomec 10 K, Josip Maier 15 K, Adolf Maier 15 K, dr. Anton Svigelj 10 K, Marija Bajec 5 kron, Marija Medič 2 K, J. Dobida, dvorni svetnik, 20 K, Ivan Plantan, notar, 50 K, Florijan Juran, poštni uradnik v pok., 2 K, Fran Janda, rudarski uradnik v pok., z gospo, 15 K, Ivan Gogaia, kaplan, 10 K, Slavko Radica, ravnatelj, 10 K, »Balkan«, trgovsko podjetje, 10 K, Emil Dobrič, trgovec, 5 K, Ferdinand Souvan, trgovec, 100 K, Franc Jeločnik, krojač, 5 K, dr. Fran Novak iz kazenske poravnave med Fr. Bizjanom in Mat. Kodela, 20 K.

Gospodarstvo.

C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Trstu odda potom javnega razpisa dobavo rezanega lesa za leto 1915. Podrobni podatki so razvidni iz listov »Wiener Zeitung«, »Osservatore Triestino« in »Laibacher Zeitung« od 15. avgusta t. l.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za zapuščene sirote vpoklicanih vojakov: Gosp. Josip Kreutzer, revident v Postojni, 10 K.

Za »Rdeči križ«: Gosp. Dobida, c. kr. dvorni svetnik v Ljubljani, 20 kron.

Ziveli darovalci!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentín Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Na zdravje! bralcev ponavljamo: pristni dobite ob preizkušeni rečni sredstvi: Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z oblastveno naravno besedno znamko »Elsa - fluid« in prebavo pospešujoče želodčno sredstvo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno varnostno besedno znamko »Elsa kroglice«, ako svoje naročilo naslovite tako - le: Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 238 (Hrvaško). Ti iz prirodnih zdravilnih rastlin napravljeni izvrstni domači sredstvi sta tudi ceno. — 12 malih ali 6 dvojnatih ali 2 specijalni steklenici Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esenčnega fluida stane franko na vse kraje 5 kron, medtem ko stane 1 zavitek s 6 steklenicami Fellerjevih pristnih rabarbarskih kroglic z znamko »Elsa kroglice« franko na Vašo pošto za 4 K.

Aviatška spoznalnica. Na letošnih bolehaločin ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollvega Seidils-praška«, ki je preizkušeno domače zdravilo in vpliva na želodac krepilno ter pospešil na prebavljanje in sicer z rastlino vsebom. Škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 2 25

Bergerjeva med. in hig. mila iz tvornice G. Hell & Komp., Opava in Dunaj, I. Helfferstorferstrasse 11—13 uživajo svetovni sloves. Namesto trdega Bergerjevega kotranovega mila se rabi enako koncentrirano Bergerjevo tekoče kotranovo milo proti luskinam na glavi in v bradi in kot pomoček za rast las. Cena steklenici 1 K 50 v. Samo pristno s podpisom firme G. Hell & Komp. Po vseh lekarnah in drogerijah.

Brezplačno poročilo neprecenljive vrednosti.

Se sliši čudno, pa je res. Kako so zanimivi pogovori, ki jih semterje slišimo v javnem življenju! Tako-le sta se pogovarjala dva delavca na zdravniški zmotili, zakaj ko sem pristni železnici v Ljubljani. »Jozeta sem zopet videl iti delat.« — »Ni mogče, ker sem ga še v nedeljo obiskal, ko so bile bolečine njegove skoro da strahovite. Zdravniki pravijo, da ima ischias ali revmatizem ali kaj podobnega in sicer v najhujši obliki. Najbrž bo moral cele tedne ostati v postelji.« — »So se pač šel od dela, sam ga videl in mi je rekel, da se še nikdar ni čutil tako zdravega.« — »Ne verjamem, dokler ga nisem videl. Kaj pa je storil?« — »Rekel je, da mu je pomagal neko sredstvo, o katerem je čital v časopisu in ker tudi moja žena trpi na revmatizmu, sem ga vprašal po njem. To so tablete Kephaldol, ki se za majhen denar dobe v vsaki lekarni. Najbolje je vzeti dve na enkrat, nato pa vsako uro eno, dokler ne premine bolečine. Pravi, da ga je to ozdravilo in ako moji ženi ne pomore, pravi, da bom v nedeljo zastonj njegov gost.«

Čista glava

to je prvi pogoj za zdrave in lepe lase. Zato naj bi vsak, ki ljubi lase, se navadil na redno umivanje glave s Pixavonom. Pixavon je voljno, tekoče kotranovo milo za umivanje glave, ki so mu na patentiran požlahtnjevni način odvzeli zopni duh po kotranu. Pixavon ne čisti samo las in kože na glavi, nego zaradi kotrana, ki ga obsega, naravnost spodbujevalno deluje na lasišče. Redno negovanje las s Pixavonom je resnično za jačjenje kože na glavi in krepitev las najboljši način, kar jih pozna moderna izkušnja. Cena steklenici poltretjo krono, zadosti za več mesecev. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah. Vsi boljši moški in ženski frizerji izmivajo lase s Pixavonom.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustni vod in zobni prašek se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: **Seydlin**.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

AVGUST	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
4.	2. pop.	733-9	27-7	sr. jzah.	brezoblač
9.	zv.	733-9	20-3	sl. jzah.	„
5.	7. zj.	733-9	15-5	sr. svzh.	„

Srednja včerajšnja temperatura 21-50, norm. 19-6. Padavina v 24 urah mm 0-0.

Kazensko-pravni red

z dne 23. maja 1873 št. 119
državnega zakonika z
dodanim

zvišitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi
kazenskih postopkov zadevaj
jočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v.,
po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Zbirka avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških
in prestopkih z dne 27.
maja 1862 št. 117 drž. zak.
z dodanim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d.
z. ex 1863 in drugimi no
vejšimi zakoni kazensko
pravnega obsega.

V platno vezan 6 K,
po pošti 6 K 20 v.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Brez vsakega posebnega obvestila.

Tugepolni javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je naša ljubljena mati, stara mati, sestra, oziroma tašča, gospa

Terezija Presker

zasebnica

po dolgi mukepolni bolezni v torek, dne 4. avgusta 1914, ob 10. uri zvečer preminila.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši dne 6. avgusta ob 6. uri zvečer iz pokopališča pri sv. Krištofu na pokopališče sv. Križa.

Priporočamo jo v blag spomin.

LJUBLJANA, dne 5. avgusta 1914.

Marija Gregorica roj. Presker, hči. Anton in Jozef Presker, brata, Jozefina Medna, sestra. Krištof Gregorica, revident južne železnice, set. Stefan in Boris Gregorica, vnuka.

**Priporočamo našim
gospodinjam**

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine slovenske**
tovarne v Ljubljani

Stanovanje

s 3 sobami in pritlikinami se odda za november termin, Vočna pot št. 1. 2943

Službe išče

kot za pomoč za časa vojske trgovsko naobražen mož kot trgovski pomočnik, skladiščnik itd., prva moč. — Cenjeni dopisi pod „Prva moč“, pošto ležeče Ljubljana. 2936

Spretna strojepisica

vešča slovenske in nemške stenografije, prosi primerne službe proti skromni plači. 2920

Ponudbe na upravnštvo »Slov. Naroda« pod „št. 22/2920“.

Sidro-Thymol-mazilo
za lahke dožodbe (rane), nezaceljene rane in opekline. Doza K — 80.

Sidro-Liniment. Capsici compos.
Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller
Solečno elajsko mazilo za prebavljanje, reumatizem, trganje po udih, itd.
Steklenica K — 80, 1.40, 2.—.

Sidro-Albuminat-železna-tinktura
za malokrvnost in blodico.
Steklenica K 1.40.

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno v
Dr. Richter-jevi apoteki „pri zlatem levu“, Praga I.,
Elizabetstrasse 5.

št. 4941.

Razglas.

V smislu § 11 deželnega cestnega zakona z dne 21. februarja 1912 dež. zak. št. 22 iz leta 1913 se naznanja,

da je seznam občinskih cest in potov, ležečih v katastralnih občinah mesta ljubljanskega sestavljen ter je od 5. avgusta 1914 skozi 60 dni pri gospodarskem uradu mesnega magistrata ob navednih uradnih urah vsakomur na vpogled razgrnjen.

O pravočasno vloženi ugovori glede izpustitve kakšne občinske oziroma vpisa kakšne neobčinske ceste ali pota sklepal in razsojal bo mestni občinski svet ljubljanski.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 17. julija 1914.

Izredne razmere, v katerih živimo, povečale so tudi nevarnost proti vlamu. Nikdo naj torej ne zamudi zavarovati se pravočasno.

Banka „Slavija“

sprejema te vrste zavarovanja za jako nizko premijo.

Kdor bi se hotel zavarovati, naj naznani to s dopisnico generalnemu zastopniku banke „Slavije“ v Ljubljani in dopisal mu bode uradnika, da sprejme zavarovalno ponudbo. 2942

C. kr. priv. občna zavarovalnica
Assicurazioni Generali v Trstu
Ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 456 milijonov kron. Poslovni izkaz
zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca julija 1914	od januarja 1914
Vložilo se je ponudb	1719	12451
za zavarovano vsoto	K 14,896.819-86	K 115,756.047-12
izgotovljenih polic je bilo	1545	11241
za zavarovano vsoto	K 12,648.434-19	K 95,407.310-56
naznanjene škode znašajo	K 914.710-94	K 7,229.280-00

Odda se lepo pritlično stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje, shrambe, ter poraba pralne kuhinje za november termin na Dunajski cesti št. 66, za topničarske vojašnice. Pojasnila se dobijo v pisarni istotam. 2938

Konj, jahač.
Ceno se proda konj jahač,
10 let star, popolnoma zanesljiv, izurjen za vojaško službo. S konjem vred se proda tudi kompletno sedlo in posebej tudi še eno sedlo. — Poizve se na Marije Terezije cesti št. 16, I. nadstropje. 2940

Več kopačev

(Häner) sprejme takoj
šentjanska premogokopna družba v Karmelu.
Zglasiti se je v Karmelu (St. Janž na Dolenjskem), Glavna zaloga premogokopov v St. Janžu in Mirni, Richter & Co., Ljubljana, Trnovska ulica št. 25, Telefon št. 296. 2925

Tehnik

v V. sem. želi za počitnice primernega opravila. — Naslov se izve v upravnštvu „Slovenskega Naroda“. 2937

zdravniško priporočeno kri tvoreče vino daje moč in zdravje.

Vzorec 3 steklenice 5 kg franko po pošt-nem povzetju K 4 80. — Edina zaloga:
Br. Novaković,
veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale, — Malage, Konjaka, žganja itd.
LJUBLJANA

Narodna knjigarna
v Ljubljani
Prešernova ulica št. 7.

priporoča
kancelijski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovični in barvani papir
Kusete s pisemskim papirjem.
Zrgovske knjige
v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.
Odjemalne knjižice po različnih cenah.
Zalaga šolskih zvezkov in risank.
Zavitke za urade v vseh velikostih.
Velika izber
vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, peres, peresalnikov, radirk, kramenikov, tablic, gobic, črtila itd.
Barve za šole in umetnike.
Razglednice
pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinjših.
Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje.
Poezijske knjige.
Podobice za otroke.
Leseni okvirčki za razglednice.
Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.
Noteti in tiskalniki.

Izgubila se je mlada psica

volčje pasme, belo in sivo pisana z znamko št. 651. Prosi se, kdor bi jo videl, naj blagovoli sporočiti ali jo pripelja proti primerni nagradi lastniku Štefanu Moninger, trgovec, Martijeva cesta 10. 2939

Janez Hribar, ribič, pošta Grosuplje, razpošiljam vsak dan žive žlahtne, hranjske 2863

rake

najnižje cene: 12—16 v, male, srednje 20—30 v. Solo 40—50 vin. (Hoch-Solo) 80 vin. do 1 K.

Potrebujem nujno več pivotočajeve

radl vojaških transportov.
Prevzetniki naj se oglase pri Josipu Schrey, restavratorku na glavnem kolodvoru tukaj, da poizvedo natančno sprejeme. 2922

Kavarna
vso noč
odprta
LEON
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Najboljša in najzdravejša barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kito, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebnosti itd.

Kneza Auersperga radioaktivno termalno kopališče Toplice na Dolenjskem.
Dolenjskih železnica postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, čez 30.000 hektolitrov radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli, elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija.
Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja toplaško ravateljstvo.
Sezija od 1. maja do 1. oktobra. 1480

Vojno zavarovanje za življenje.

C. kr. priv. zavarovalna družba Avstrijski Feniks nudi specialno vojno zavarovanje za življenje za dobo enega leta brez zdravniške preiskave, proti takojšnji vročitvi police. Zavarujejo se tudi lahko po tretjih osebah take osebe, ki so že odšle v vojno. Zavarovalnica nudi pa, kakor poprej, tudi sedaj normalno življenjsko zavarovanje brez vsakere doklade. To velja tudi za vojake.

Poizvedbe daje in naročila sprejema Generalna reprezentanca v Ljubljani nasproti kavarni Evrope in pa Glavni zastop v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 15. 2934

Med
zlatorumen, trčan, zajamčeno čist, v dežicah s 4 1/2 kg vsebine, razpošilja po K 8 50
Cebelarstvo Ilirska Bistrica.

V Igriški ulici št. 10 se oddaja na dan
hlapec, konj in voz.
2941

Izurjenega stenografa-strojepisca sprejme 2918

dr. Urban Lemež,
odvetnik v Slovenski Bistrici.

Veliko gostilniško obrtno podjetje

v mestu na severni jezikovni meji se pod ugodnimi pogoji da v najem s 1. oktobrom 1914. 2864
Pojasnila daje dr. Val. Režič, blagajnik Mohorjeve družbe, Celovec, Koroško.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljšje priznana

Tanne-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodlom 1 krono.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medlo. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubi. mostu. 10

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštnine prosto.

ANTON SCHUSTER

:: Konfekcija ::

za dame in deklice

bluze, modno blago, sukno, platno, garniture, preproge, šerpe, rute, plati.

Stranki brez otrok se odda priložno

stanovanje

z eno ali dvema sobama in kuhinjo v villi na Erjavčevi cesti 24, takoj ali s novembarskim terminom. — Natančneje tam pri hišnem lastniku. 2928

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfinišne izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevlji. 128

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

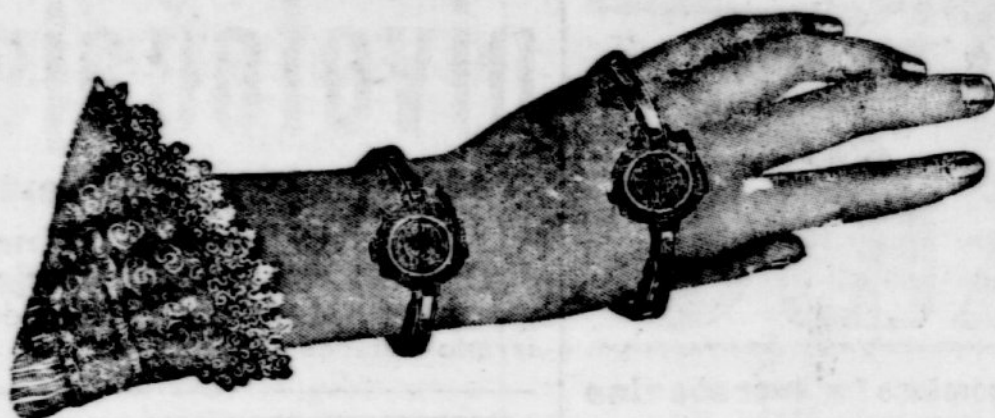
Tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrševanje

Prevzema kompletne oprave za

portalna, stavbena, pohištvena, mizarška dela. hotele, kavarne, vile, gostilne, privatna stanovanja.

Izdeluje se v lastni najmodernejši opremljeni tovarni na Glincah in se jamči za solidno delo. Proračune se določijo na zahtevo brezplačno in v najkrajšem času.

2623

Prva eksportna tvrdka

F. ČUDEN

Ljubljana 81 — Prešernova ulica 1.

Na prvi pogled

spoznaš na prvi izdelači, da je blago od prve ljubljanske trgovine z urami, zlatino, srebrnino, koder kapiš najceneje in si najbolje poštežen.

Predmeti poletne sezije so žepne budilke, ure v zapestnicah, manjstni gumbi, mod. zapone itd.

Tovarniška znamka

„UNION“

Tvrdka F. Čuden je samo Prešernova ulica 1 in že 10 let nima na Mestnem trgu podružnice.

Zahtevajte nov cenik zastoj.

Sprejmo se tako, ali s prvim sept. t. l., sproten, nad 24. let star

trgovski pomočnik

Ponudbe, z navedbo referenc, sprejema F. S. Škrabar, Kranjska gora.

Najboljše ovske in kranjske salame, fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papriko, najboljši pristni emendolaki sir ter sladko čajno surovo maslo priporoča tvrdka

J. BUZZOLINI

delikatesna trgovina

Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljave od najmanjše do največje množine po najnižji ceni. 1066

Od 1. avgusta t. l. dalje v Lingarjevi ulici.

Sestra Hildegarda Rohrmann v uršulinskem samostanu na Dunaju (Währing)

se iskreno zahvaljuje, ker je bila pri uporabi

tinkture za želodec

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani, Dunajska cesta

rešena težke želodčne bolezni.

Steklenica 20 vin.

Nepremočljivost betonske in belega apna malta.

Osušenje vlažnih zidov in prostorov.

Proti vremenu odporne stene, kamor lije do in fasade z belim snom novotroci samo

„STEARIT“

Neutrpljiv za vsako novo stavbo.

Zahtevajte prospekt G od

kemične tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.

Prodajna pisarna in zaloga F. P. Vidic & Co. v Ljubljani.

11-50 Velika zaloga 15-50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priljubljenih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Gg. učiteljem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

Mlatilnice, vrtila, čistilnice, trijerje, mline za moko, stiskalnice za sadje in grozdje, stiskalnice za seno, motorje, slamoreznice, reporeznice, brzoparilnike, gnojnične črpalke

ter vsakovrstne druge predmete za gospodarstvo v najboljši kakovosti, priporoča znana domača razpošiljalnica poljedeljskih strojev

Fr. Stupica

v Ljubljani.

Največja zaloga razne so- leznine, orodja, strojev za industrijo, stavbenega materiala t. dr.

Cene, nite II

Podrobnosti telefon!

Ceniki interesantom brezplačno na razpolago.

Sanatorium Emona ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI. PORODNIŠNICA LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4. SEF-ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Trgovski

sotrudnik

manufakturne ali modne stroke se pod ugodnimi pogoji sprejme pri tvrdki

R. Stermecki, Celje.

Original plošče „Gramofon angel“ preje K 4—, sedaj K 3—

Original plošče „Zonophon“ preje K 250, sedaj K 2—

Tvorniška zaloga avtomatov gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Zastopnik največjih tvornic tu in inozemstva: Pionera, Columbia, Jumbo, Edison, Zonophon, Avon. gram. dr. „Angel“ itd. itd.

Nad 20.000 plošč v zalogi.

Specialne plošče najslavnejših opernih pevcev in pevki: Caruso, Scarlatti, Naval, Demuth, Battistini, Arnoldson, Destin, Selma Kurz itd. Van popravila izvršujem v svoji lastni delavnici točno in sočno. — Pri večjem od- jemu popust. Ceniki brezplačno.

Najnovije steznike, različnih krojev, Tango, brez palčic, rije prostih, kratkih, dolgih, trikot, elastičnih a jour, držce za prsa, životke (Miederleiberl) kakor vse hygijske otroške, dekliške in damske potreščine priporoča č. damam tu in na deželi svojo bogato izbero edina specialna trgovina

J. GORJANC, preje Kocjan

sv. Petra cesta 28, nasproti „Zlate kaplje“

kjer se tudi izdeluje steznike, pasove, ravnodrželce po meri, čisti in popravlja. — Posebna soba za pomirjevanje.

Tovarniško poslopje

obstoječe iz obširnih delavnic, pisarne, skladišč itd. z bencin motorjem, lastno električno lučjo in parno centralno kurjavo, pripravno za vsako obrt, se pod zelo ugodnimi pogoji in za nizko ceno v celoti ali deljeno proda oz. odda v najem. — Istotam so naprodaj tudi različni stroji, modeli in orodje za cementne izdelke. — Natančne pojasnila daje lastnik

Jos. Tribuč na Glincah.

Ford

22 HP, 4—5 sedežni ameriški avtomobil.

Cel voz iz Vanadium jekla. Nedosežna konstrukcija. Najobširnejše jamstvo. — Najcenejši in

∴ najpopolnejši voz sveta. Kompletni avtomobil K 4700.— ∴

Zahtevajte brezplačno prospekte.

Generalno zastopstvo:

781

K. Čamernik & Komp.

trgovina s kolesi, motorji in avtomobili, mehanična delavnica in garaža LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 9—12.

